

Roodkopklauwieren in de Kempen in de 20^e en 21^e eeuw

Tom Heijnen

Justin Jansen maakt het in zijn artikel aannemelijk dat de Roodkopklauwier in de 19^e eeuw een normale broedvogel in de Kempen was. Medio 19^e eeuw waren er vermoedelijk honderden paren in Noord-Brabant en Limburg. Hoe was de situatie in de 20^e en 21^e eeuw?

Resultaten

Uit het begin van de 20e eeuw ontbreken concrete gegevens, al vermeldde Karel Mollen in 1924 wel dat de Roodkopklauwier bij Valkenswaard nog voorkwam (zie artikel van Justin). De eerstvolgende waarneming werd pas in 1951 gedaan. Daarna volgden twee waarneming in de jaren '60, vier in de jaren '70, drie in de jaren '80, één in de jaren '90, één in de jaren '00 en twee in de jaren '10. De laatste melding was in 2017.

- 21 april 1951 1 ex bij Stiphout (van Erve et al. 1967)
- 12 augustus 1961 1 ex op de Strabrechtse Heide (van Erve et al. 1967)
- 18 mei 1962 1 ex op de Neterselse Heide (van Erve et al. 1967)
- 13 augustus 1971 1 ex in de gemeente Waalre (Limosa 46: 84)

- 18 juni 1974 1 man in Het Sang, Mierlo (Ornis)
- 19 juni 1976 1 ex op de Strabrechtse Heide (Ornis)
- 25 juli 1976 1 man op Industrierrein Bladel (Ornis)
- 11 mei 1980 1 vrouw op de Cartierheide (Ornis)
- 15 mei 1981 1 ex op Eindhoven Airport (Ornis)
- 20 mei 1983 1 ex Vloeiweiden Bergeijk (Ornis)
- 8 t/m 11 mei 1994 1 adult vrouw op de Cartierheide (Ornis, WNL)
- 2 juni 2005 1 eerste zomer man op de Strabrechtse Heide (WNL)
- 28 april 2010 1 adult vrouw telpost Loozerheide (WNL)
- 9 en 10 juni 2017 1 adult vrouw Plateaux-Hageven (WNL, WBE)

Adult vrouw Roodkopklauwier bij telpost Loozerheide, 28 april 2010 (Frank Neijts)

Discussie

De weinige waarnemingen vanaf 1900 laten duidelijk zien dat de Roodkopklauwier al meer dan 100 jaar een zeldzame soort is. De toename van Grauwe Klauwieren, vermoedelijk als gevolg van natuurontwikkeling en klimaatverandering, zou het beeld kunnen geven dat ook de Roodkopklauwier als vaste broedvogel terug kan keren. Toch ligt een hervestiging, een incidenteel geval daargelaten, niet voor de hand. De soort is als broedvogel in Europa namelijk fors achteruitgegaan. Het broedgebied kromp aan de noordelijke randen ineen en de dichtstbijzijnde broedgebieden liggen hemelsbreed nu op zo'n 200 km afstand in Noordoost-Frankrijk. ■

Literatuur

- Boele, A. & E. van Winden 2013. Roodkopklauwier: een fraaie soort uit het zuiden. SOVON-Nieuws 26(3) 7-8.
- Erve, F.J.H. van et al. 1967. Avifauna van Noord-Brabant. Van Gorcum, Assen.
- Keller, V. et al. 2020. European Breeding Bird Atlas 2: Distribution, Abundance and Change. EBCC & Lynx Edicions, Barcelona.